

Asia: VN/5843/2026

Sosiaali-ja terveysministeriön asetus hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä seurannan vähimmäistiedoista ja vähimmäistiedon hallintamalleista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne tähän tekstikenttään

Suomen Luustoliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua sosiaali- ja terveysministeriön asetusehdotuksesta hyvinvointialueiden seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä vähimmäistiedoista ja niiden hallintamallista.

Suomen Luustoliitto ry pitää asetuksen tavoitetta luoda hallintamalli hyvinvointialueiden keskeisen ohjaustiedon tietotuotannolle perusteltuna ja tärkeänä. Vastuiden ja roolien selkeyttäminen sekä tietotuotannon kytkeminen hyvinvointialueiden ohjauksen vuosittaiseen aikatauluun luovat edellytyksiä ajantasaiselle ja vertailukelpoiselle tiedolle. Ajantasaisen ja vertailukelpoisen tiedon kytkeminen hyvinvointialueiden ohjausmenettelyihin tukee vaikuttavaa kansallista ja alueellista ohjausta.

Potilasnäkökulmasta asetuksen merkitys ratkaistaan kuitenkin siinä, millaista tietoa kerätään ja miten sitä hyödynnetään käytännössä. Pelkkä palvelujen käyttöä ja saatavuutta kuvaava tieto ei riitä. Ohjaustiedon on tuotettava tietoa hoidon laadusta, vaikuttavuudesta, potilaiden toimintakyvystä ja elämänlaadusta, jotta voidaan arvioida, toteutuuko potilaiden oikeus laadultaan hyvään ja yhdenvertaiseen hoitoon koko maassa.

Suomen Luustoliitto ry korostaa kansallisten laaturekisterien keskeistä roolia osana vähimmäistietoja. Erityisesti kuten osteoporoosissa, laaturekisterit tarjoavat välttämätöntä tietoa. Näiden tietojen tulee olla aidosti hyödynnettävissä hyvinvointialueiden arvioinnissa ja ohjauksessa, ei vain tiedonkeruun tasolla.

Päällekkäisten tiedonkeruiden karsiminen ja hallinnollisen taakan vähentäminen ovat kannatettavia tavoitteita. Suomen Luustoliitto ry painottaa kuitenkin, että keventäminen ei saa johtaa potilasnäkökulman tai laadullisen tiedon heikkenemiseen. Päinvastoin vapautuvat resurssit tulisi ohjata tiedon hyödyntämiseen hoidon ja palvelujen kehittämiseksi.

Suomen Luustoliitto ry katsoo, että asetuksen tavoitteiden toteutuminen edellyttää määrätietoista ohjausta, riittäviä resursseja ja selkeää vastuuta toimeenpanosta. On varmistettava, että asetuksessa määritellyt periaatteet ja tiedontuotantomallit eivät jää sääntelyn tasolle, vaan johtavat konkreettisiin parannuksiin potilaiden hoidon laatuun, turvallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen.

Bonden Camilla
Suomen Luustoliitto ry